

VERSLAG

van de jury voor de Prijs Prof. Dr. G. Verdonk 2020 voor diëtetiek of geriatrie *

Voor de Prijs Prof. Dr. G. Verdonk 2020 voor diëtetiek of geriatrie, zijn vier kandidaturen ingediend, met name van:

- Peter DECLERCQ (Universitair Ziekenhuis Leuven, Departement Ziekenhuisapotheek), met een werk, getiteld: “Long term follow-up of the impact of the oral nutrition protocol on consumption of total parental nutrition and prevalence of catheter-related bloodstream infections in patients treated with elective radical cystectomy”.
- Lenore DEDEYNE (Universitair Ziekenhuis Leuven, Onderzoeksgroep Gerontologie en Geriatrie), met een werk, getiteld: “Ontwikkeling en evaluatie van een programma voor de behandeling van sarcopenie bij thuiswonende oudere personen. De ENHANce studie.”
- Stany PERKISAS (Universiteit Antwerpen, Departement Geriatrie), met een werk, getiteld: “An inquiry into the nature and causes of frailty and sarcopenia: evaluation of the muscle component.”
- Tine ROMAN DE METTELINGE (Universitair Ziekenhuis Gent, Vakgroep Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie), met een werk, getiteld: “Clinical applicability of gait analysis in the early detection of cognitive decline”.

Tussen 16 en 18 november 2020 werden Guy De Backer (voorzitter), Ingrid De Meester (secretaris), An De Sutter, Rik Gosselink en Walter Sermeus als leden van de jury verkozen. De jury beraadslaagde in december 2020 en januari 2021. Door de coronacrisis werd elektronisch vergaderd.

Ontvankelijkheid van de kandidaturen

De vier ingediende kandidaturen zijn ontvankelijk.

Samenvatting en beoordeling van de ingediende ontvankelijke werken

Peter DECLERCQ stelt zich kandidaat met een werk getiteld: “Long term follow-up of the impact of the oral nutrition protocol on consumption of total parental nutrition and prevalence of catheter-related bloodstream infections in patients treated with elective radical cystectomy”.

Het ingediende werk bestaat uit twee publicaties met de kandidaat als eerste auteur, gepubliceerd in de Int J Clin Pharmacology (IF:2.4). De publicaties bevatten resultaten van een ‘before/after’ case-control studie over het nut op korte en lange termijn van systematische parenterale voeding (PV) vergeleken met een oraal nutritie protocol (ONP) bij patiënten die een electieve radicale cystectomie ondergingen. Het ONP resulteerde in een kortere hospitalisatieduur, verkorte tijdsduur tot het nuttigen van een volwaardige maaltijd, een drastische vermindering in PV verbruik en was geassocieerd met een lagere prevalentie van katheter-gerelateerde bloedbaan infecties.

De beperkingen van een retrospectieve ‘before/after’ studie worden vermeld; de resultaten van een prospectieve gerandomiseerde gecontroleerde trial zouden wellicht te verkiezen zijn om een behandelingsbeleid te wijzigen.

Over de kandidaat: 36 jaar, Master in de Farmaceutische wetenschappen, Ziekenhuisapotheker, PhD; 8 A1 publicaties waarvan 6 als eerste auteur; aantal citaties 21; h-index: 2. Hij is werkzaam in het Departement Ziekenhuisapotheek, UZ Leuven.

Lenore DEDEYNE stelt zich kandidaat met een werk getiteld: “Ontwikkeling en evaluatie van een programma voor de behandeling van sarcopenie bij thuiswonende oudere personen”.

Het ingediende werk is een PhD thesis die de candidate op 16 december 2020 aan de KU Leuven heeft verdedigd. De thesis bestaat uit een uitgebreide inleiding, doelstellingen en studiedesign, gevolgd door 7 hoofdstukken; in de 4 eerste worden resultaten voorgesteld van de ontwikkeling van een ‘multi-domain’ interventieprogramma met als voornaamste componenten voeding en lichaamsbeweging voor de behandeling van sarcopenie bij oudere personen. Hoofdstukken 1 en 4 werden gepubliceerd in Clin Interv Aging (IF:3.0); hoofdstukken 2 en 3 zijn ingediend in respectievelijk J Am Med Ass en J for the Management of Physical Behaviour. Het protocol van het interventie onderzoek (RCT) is in hoofdstuk 5 weergegeven en is ingediend bij BMC Geriatrics. Resultaten van de interventie zijn weergegeven in hoofdstukken 6 en 7; die van hoofdstuk 7 zijn ingediend bij Clin Nutr. De thesis sluit af met een bespreking, aanbevelingen en een samenvatting in het Engels en het Nederlands.

* Het verslag werd door de Koninklijke Academie voor Geneeskunde van België bij elektronische geheime stemming goedgekeurd tussen 18 en 24 februari 2021.

Over de kandidate: 28 jaar, Master in de Biomedische Wetenschappen, PhD; Er worden 9 A1 publicaties vermeld, waarvan 2 als eerste auteur. De kandidate meldt ook dat 4 manuscripten met haar als eerste auteur ingediend zijn ter publicatie. Citaties: 97; h-index : 4. Ze is werkzaam in het UZ Leuven, afdeling Gerontologie en Geriatrie.

Stany PERKISAS stelt zich kandidaat met een werk getiteld: “An inquiry into the nature and causes of frailty and sarcopenia: evaluation of the muscle component”. Het ingediende werk bevat 8 publicaties met de kandidaat als eerste auteur in 5 ervan, als laatste auteur in 1, als tweede auteur in 1 en als achtste auteur in 1 van de publicaties die deel uitmaken van het ingediende werk.

Dit werk omhelst een studie naar de verouderende spier en zijn effect op klinische uitkomsten. Vooreerst wordt aandacht besteed aan indicatoren van frailty (Acta Clin Belg, IF:0.8) en aan het meten van spiermassa en spierkracht (OrthoRheumato). In een derde artikel worden fysiologische veranderingen van de spier die optreden bij verouderen, beschreven (Eur Ger Med, IF:1.1). In het vierde artikel gaat de aandacht naar frailty bij patiënten met type 2 diabetes (Diabetes/Metabolism Res Rev, IF:3.3).

In een volgend artikel wordt het risico van sarcopenie en co-morbiditeit op sterfte beschreven op basis van een follow-up studie bij bejaarden (J of Frailty, sarcopenia and falls). In een zesde artikel wordt de prevalentie van sarcopenie beschreven bij geïnstitutionaliseerde bejaarden, evenals het verband tussen sarcopenie en sterfterisico (Aging Clin Exp Res, IF:2.7). In een volgend artikel zijn resultaten voorgesteld van het gebruik van CT bij gehospitaliseerde bejaarden om de spierbult te beschrijven (Geriatrics, IF:3.0). In een laatste artikel wordt het nut van spierechografie beschreven om sarcopenie op te sporen (Eur Ger Med, IF:1.2).

Over de kandidaat: 36 jaar, Master in de Geneeskunde, arts, PhD; geriater. Er worden 25 A1 publicaties vermeld, waarvan 9 als eerste auteur. De kandidaat leverde bijdragen aan verschillende boeken in het domein van de geriatrie. Aantal citaties: 149; h-index:7. Hij is werkzaam in het Ziekenhuis Netwerk Antwerpen en lesgever aan het Departement Geriatrie, UAntwerpen.

Tine ROMAN DE METTELINGE stelt zich kandidaat met een werk, getiteld: “Clinical applicability of gait analysis in the early detection of cognitive decline”.

Het ingediende werk refereert aan de masterthesis van de kandidate (2008-09) over de relatie tussen cognitieve status, gang en valincidenten bij ouderen als potentieel predictief model. Met dit werk toont ze aan dat subtiele gangstoornissen kunnen wijzen op beginnende cognitieve deterioratie bij gezonde ouderen.

Uit het kandidaatstellingsformulier (samenvatting van het wetenschappelijk werk, p.8) kan worden afgeleid dat resultaten uit haar masterthesis werden verwerkt in een manuscript, dat thans is ingediend bij BMC Geriatrics. Dit manuscript is echter niet ingediend voor de Prijs Prof. Dr. G. Verdonk 2020, wel de masterthesis waarvan de resultaten evenwel dus nog niet zijn gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften. De kandidate maakte eveneens een doctoraat rond valrisicodetectie bij ouderen met Diabetes Mellitus Type 2, en is steeds gefascineerd geweest door de wisselwerking tussen fysieke en cognitieve vaardigheden.

Over de kandidate: 34 jaar, Master in de Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie; PhD. Er worden 10 A1 publicaties vermeld, waarvan 5 als eerste auteur; Citaties: 151; h-index: 7. Ze is werkzaam aan de UGent als doctor-assistent in de Vakgroep Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie.

Motivering van het juryvoorstel

De vier ingediende werken zijn heel verdienstelijke en waardevolle bijdragen aan het onderzoeksdomein van de diëtetiek of geriatrie. Twee kandidaten werden door alle juryleden in tweede rang geplaatst. Het betreft Peter DECLERCQ en Tine ROMAN DE METTELINGE. Beide andere kandidaten, Lenore DEDEYNE en Stany PERKISAS, voerden uitstekend onderzoek uit rond het maatschappelijk belangrijke probleem van sarcopenie en frailty. Ze werden verder in de bespreking opgenomen. Louter op klassieke kwantitatieve output parameters doet Stany PERKISAS het beter dan Lenore DEDEYNE. Echter, Stany PERKISAS is acht jaar ouder dan Lenore DEDEYNE en in de vroege fase van de loopbaan maakt dat een enorm verschil. Lenore DEDEYNE slaagde erin om voor een niet evident te betrekken populatie een Randomized Controlled Trial op te zetten in de ambulante praktijk. Uit haar curriculum vitae blijkt dat ze verder in dit relevante onderzoeksdomein wil doorgroeien. Bovendien stelt het oproepdocument van de Prijs expliciet: “De voorkeur gaat uit naar jonge onderzoekers van wie blijkt dat zij persoonlijk hun wetenschappelijk werk voortzetten.”

Rekening houdend met voornoemde elementen, is de jury het er na elektronische beraadslaging unaniem over eens dat de Prijs kan worden toegekend aan Lenore DEDEYNE voor haar werk, getiteld: “Ontwikkeling en evaluatie van een programma voor de behandeling van sarcopenie bij thuiswonende oudere personen: De ENHANCE studie.”

KONINKLIJKE ACADEMIE VOOR GENEESKUNDE VAN BELGIË

Paleis der Academiën
Hertogsstraat 1 – B-1000 Brussel
Tel. +32-2-5502300

E-mail academiegeneeskunde@vlaanderen.be – Web www.academiegeneeskunde.be

Het ingediende werk, het proefschrift van de candidate, beschrijft de ontwikkeling en evaluatie van een programma voor de behandeling van sarcopenie. Het doel van de ‘Exercise and Nutrition for Healthy AgeiNg’ (ENHANce) studie was om het fysiek functioneren van sarcopene thuiswonende ouderen te verbeteren. Ze deed ook onderzoekservaring op @AgeMelbourne in Australië en ontving reeds vier awards. Sinds haar start in de onderzoeksgroep van professor Evelien Gielen slaagde ze er ook in haar bevindingen te delen met andere onderzoekers via 13 WoS publicaties, en presentaties op (inter)nationale congressen.

De jury stelt bijgevolg voor om de Prijs Prof. Dr. G. Verdonk 2020 voor diëtetiek of geriatrie, toe te kennen aan Lenore DEDEYNE.

De verslaggever,
Ingrid DE MEESTER